

sygn. akt: I C 280/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

dnia 21 listopada 2012 roku

Sąd Rejonowy w Zgorzelcu Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Marek Tęcza

Protokolant Aneta Adamowicz

po rozpoznaniu w dniu 12 listopada 2012 roku

w Z.

sprawy z powództwa **Z. W.**

przeciwko **Towarzystwu (...) S.A. w W.**

o zapłatę

- I. zasądza od strony pozwanej **Towarzystwa (...) S.A. w W.** na rzecz powoda **Z. W.** kwotę **28.575,66 zł** (dwadzieścia osiem tysięcy pięćset siedemdziesiąt pięć złotych i sześćdziesiąt sześć groszy) z ustawowymi odsetkami licznymi od 03 marca 2012 roku do dnia zapłaty,
- II. dalej idące powództwo oddala,
- III. koszty postępowania stron wzajemnie znosi,
- IV. ściągając z zasądnionego na rzecz powoda roszczenia kwotę 1.540,76 zł (jeden tysiąc pięćset czterdzieści złotych i siedemdziesiąt sześć groszy) tytułem części opłaty od pozwu, od uiszczenia której powód był zwolniony,
- V. nakazuje uiszczyć Towarzystwu (...) S.A. w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Zgorzelcu kwotę 1.422,24 zł (jeden tysiąc czterysta dwadzieścia dwa złote i dwadzieścia cztery grosze) tytułem części opłaty od pozwu, od uiszczenia której powód był zwolniony

sygn. akt: I C 280/12

UZASADNIENIE

Powód Z. W. w dniu 02 marca 2012 roku wystąpił z powództwem przeciwko Towarzystwu (...) S.A. w W. o zapłatę kwoty 59.255,57 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według obowiązujących przepisów. W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że w dniu 16 lutego 2010 roku prowadząc działalność gospodarczą zawarł ze stroną pozwaną umowę ubezpieczenia mienia przedsiębiorcy (...) na okres od 17 lutego 2010 roku do 16 lutego 2011 roku. Umowa ta obejmowała odpowiedzialność ubezpieczyciela za utratę i zniszczenie mienia ruchomego: środków trwałych, środków obrotowych (wyposażenia) oraz towarów handlowych na sumę ubezpieczenia 55.000, zł a ponadto nakładów inwestycyjnych na lokal na sumę ubezpieczenia 5.000, zł z tytułu zdarzeń losowych, w tym w szczególności w wyniku powodzi. Jako miejsce ubezpieczenia wskazano w umowie zakład powoda, czyli piekarnię mieszczącą się w B. przy ul. (...) w bliskiej odległości od potoku M.. W dniu 07 sierpnia 2010 roku w wyniku długotrwałych i silnych opadów

deszczu doszło do powodzi, w wyniku której budynek przy ul. (...) został zalany do wysokości pierwszego piętra. W tym czasie znajdowało się w nim ubezpieczone mienie ruchome powoda, które niemal w całości zostało uszkodzone, bądź porwane przez nurt rzeki. W dniu 09 sierpnia 2010 roku powód zgłosił szkodę ubezpieczycielowi, a 18 sierpnia 2010 roku przybył na miejsce przedstawiciel ubezpieczyciela w celu udokumentowania zakresu i rozmiaru szkody. Powód wraz z pracownikami udzielili ubezpieczycielowi wszystkich informacji, sporządzili zestawienia ruchomości oraz udostępnili wszystkie posiadane dokumenty konieczne do likwidacji szkody. Ponadto powód zlecił szereg opinii technicznych co do stanu zniszczonych urządzeń i nieopłacalności ich naprawy oraz dokonał inwentaryzacji i spisu całego mienia. Poinformował ubezpieczyciela, że dokumentacja księgową, w tym faktury dokumentujące wartość ruchomości, uległa w wyniku powodzi zniszczeniu, a stan pozostałości nie pozwalał szczegółowo ustalić rodzaju i daty produkcji ruchomości. Strona pozwana do dnia wniesienia pozwu wypłaciła dobrowolnie tytułem odszkodowania za zniszczone mienie kwotę 10.920,27 zł a ponadto powód za sprzedany złom ze zniszczonych ruchomości uzyskał kwotę 440, zł. Powód wskazał, że ubezpieczyciel decyzją z 25 stycznia 2011 roku odmówił wypłaty odszkodowania za niektóre środki obrotowe uzasadniając to brakiem ich udokumentowania. Odwołanie powoda z 16 lutego 2011 roku strona pozwana rozpoznała odmownie. Powód jako podstawę roszczenia wskazał art. 361 § 1 i § 2 kc w związku z art. 805 § 1 i następne kc. Podkreślił, że wszystkie określone w załączonym zestawieniu ruchomości służyły do wykonywania działalności powoda, znajdowały się w dniu powodzi w budynku przy ul. (...) i wszystkie w wyniku powodzi uległy zniszczeniu, a ich wartość wynosi ponad 50.000, zł tym samym przewyższa sumę ubezpieczenia. Na podstawie postanowień ogólnych warunków ubezpieczenia odszkodowanie winno być wypłacone według wartości odtworzeniowej, za wyjątkiem wartości pieca piekarniczego i dzielarki do bułek, które w dniu powodzi miały ponad 5 lat i dlatego ich wartość powinna być ustalona jako wartość rzeczywista. Powód wskazał, że nie dochodzi odszkodowania z tytułu nakładów inwestycyjnych na lokal użytkowy przy ul. (...), które zostały mu dobrowolnie wypłacone w kwocie 5.000, zł ani odszkodowania z tytułu utraconych środków obrotowych, które również zostało dobrowolnie wypłacone. Jako składniki dochodzonej kwoty powód wskazał wyłącznie odszkodowanie za utracone ruchomości, które rażąco zaniżono do kwoty 5.000, zł powiększone o odszkodowanie za stłuczenie szyb, pomniejszone z kolei o kwotę wypłaconą i uzyskaną z odzysku za sprzedany złom, powiększoną następnie o skapitalizowane odsetki za poszczególne okresy. Tym samym wartość roszczenia głównego to kwota 49.639,23 zł wraz ze skapitalizowanymi odsetkami w kwocie 9.616,34 zł.

W toku postępowania podtrzymał swoje stanowisko oraz wskazał, że ubezpieczyciel odmiennie interpretuje treść wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia, ponieważ umowa ubezpieczenia przewiduje wypłatę odszkodowania w wartości odtworzeniowej, a nie rzeczywistej, a ponadto ubezpieczyciel nie wskazał żadnego dowodu, który uzasadniłby te twierdzenia.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu swojego stanowiska strona pozwana przyznała, że zawarła z powodem umowę ubezpieczenia, przyjęła zgłoszenie szkody i przeprowadziła postępowanie likwidacyjne, w wyniku którego przyznano powodowi kwotę 10.000, zł a następnie decyzją z 09 grudnia 2010 roku wypłacono dalszą kwotę 920,77 zł. Wypłacone odszkodowanie jest odpowiednie i wyczerpuje odpowiedzialność strony pozwanej. Zgodnie z zawartą umową i ogólnymi warunkami ubezpieczenia odszkodowanie zostało wyliczone na podstawie wartości rzeczywistej, a nie w wartości odtworzeniowej czego domaga się powód. Ponadto w celu wyliczenia wartości należnego odszkodowania wymagane jest udokumentowanie żądanego roszczenia, czego jednak powód nie dokonał. Tym samym przyznane na podstawie umowy odszkodowanie, ustalone na podstawie średnich cen rynkowych i z uwzględnieniem stopnia zużycia technicznego, jest adekwatne i stanowi wypełnienie obowiązku wynikającego z umowy. W toku postępowania strona pozwana podtrzymała swoje stanowisko w sprawie. Ponownie podkreśliła, że zgodnie z wnioskiem o ubezpieczenie, stanowiącym integralną część umowy ubezpieczenia, wysokość odszkodowania winna zostać ustalona w wartości rzeczywistej. Przeprowadzone postępowanie likwidacyjne i wypłacone odszkodowanie stanowiło pełne wypełnienie obowiązku odszkodowawczego.

W toku postępowania Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Z. W. prowadził działalność gospodarczą pod nazwą Piekarnia (...) w B. przy ul. (...), której przedmiotem była produkcja chleba i wyrobów piekarniczych, cukiernictwo oraz sprzedaż. W dniu 16 lutego 2010 roku złożył wniosek o ubezpieczenie (...) i doszło do zawarcia umowy ubezpieczenia na okres od 17 lutego 2010 roku do dnia 16 lutego 2011 roku. Jako przedmiot ubezpieczenia określono urządzenia i wyposażenie oraz rzeczowe składniki majątku obrotowego. Jako sumę ubezpieczenia wskazano wartość rzeczywistą urządzeń i wyposażenia na kwotę 50.000, zł oraz rzeczowych składników majątku obrotowego na kwotę 5.000, zł. Ponadto sumę ubezpieczenia na pierwsze ryzyko nakładów inwestycyjnych określono jako wartość rzeczywistą na 5.000, zł. W ramach umowy zawarto również moduł stłuczenie szyb z limitem odpowiedzialności 1.000, zł i opłacona została franszyza redukcyjna. Z. W. uiścił składkę, a Towarzystwo (...) S.A. w W. objęło ochroną ubezpieczeniową wymienione wyżej przedmioty.

dowód: odpis wniosku o ubezpieczenie (...)z 16 lutego 2010 roku k. 17-19, odpis polisy ubezpieczenia (...)nr (...) (...)k. 20-21, ogólne warunki ubezpieczenia (...)k. 43-62, zeznania powoda k. 139;

W dniu 07 sierpnia 2010 roku znaczny obszar B., w tym budynek przy ul. (...), uległ zalaniu w wyniku wystąpienia z brzegów potoku M.. Woda zalała budynek przy ul. (...) do wysokości pierwszego piętra. W wyniku działania wody zniszczeniu uległo umeblowanie oraz znajdujące się w piekarni (...) wyposażenie tego zakładu. Uległy zniszczeniu lub zostały porwane przez wodę znajdujące się w pomieszczeniach budynku: dzielarka do bułek E., piec piekarniczy W. P. 36 K wyprodukowany 1987 roku, smażalnik do pączków na 60 pączków, mieszarka do ciasta spiralna B. SK-80, mikser planetarny (...)2 o pojemności 60 litrów, nadziewarka do pączków, szafa chłodnicza J. S.-1 z 1999 roku, metalowa szafka narzędziowa z szlifierką kątową, wiertarkowkrętarką i młotowiertarką oraz kompletem kluczy nasadowych i śrubokrętów, 3 wózki piekarnicze, 2 stoły piekarskie, znacznik do ciasta, stelaż do tortu, 2 wałki, 3-komorowy basen gastronomiczny, 3 szafki wiszące, szafka z szufladami, regał na pieczywo, 2 regały magazynowe, 2 wagi, lampa owadobójcza, biurko oraz dwa krzesła, szafka biurowa, 3 szafki ubraniowe, 3 worki do szprycowania, 2-palnikowa kuchenka gazowa, czajnik bezprzewodowy, telefon stacjonarny, 3 kalkulatory, 30 różnych foremek, 15 blach, butla gazowa, 3 kosze na śmieci, 3 komplety odzieży ochronnej, dwie gaśnice oraz płyny i środki do czyszczenia i dezynfekcji.

dowód: odpis protokołów likwidacyjno-kasacyjnych z dnia 21 i 22 sierpnia 2010 roku k. 22-29, odpis formularza przyjęcia odpadów metali z 15 sierpnia 2010 roku k. 30, odpis oświadczenia powoda z 29 listopada 2010 roku wraz z wykazem zniszczonych przedmiotów k. 38-40, dokumentacja zdjęciowa na płycie cd k. 73, zeznania świadka T. K. k. 99, zeznania świadka W. S. k. 99verte, zeznania powoda k. 139;

W dniu 09 sierpnia 2010 roku powód zgłosił szkodę ubezpieczycielowi, natomiast 11 sierpnia 2012 roku na miejsce powodzi przybył przedstawiciel strony pozwanej, dokonał oględzin miejsca ubezpieczenia oraz sporządził protokół i dokumentację zdjęciową. W dniu 15 sierpnia 2010 roku Z. W. zniszczone sprzęty sprzedał w punkcie przyjęcia odpadów metalowych przy ul. (...) w B. i uzyskał za nie kwotę 440, zł która to wartość została odliczona od wysokości ubezpieczenia.

dowód: odpis pisma strony pozwanej z 16 sierpnia 2010 roku k. 91, odpis formularza przyjęcia odpadów metali z 15 sierpnia 2010 roku k. 30, odpis pisma strony pozwanej z 09 listopada 2010 roku k. 94, dokumentacja zdjęciowa na płycie cd k. 73, ogólne warunki ubezpieczenia (...) k. 43-62;

W wyniku przeprowadzonego postępowania likwidacyjnego decyzją z dnia 09 września 2010 roku przyznano Z. W. kwotę 10.000, zł odszkodowania, w tym 5.000, zł za elementy stałe i 5.000, zł za rzeczy ruchome. W dniu 29 listopada 2010 roku Z. W. złożył odwołanie od tej decyzji i po jego rozpoznaniu decyzją z 09 grudnia 2010 roku przyznano mu dodatkowo kwotę 920,77 zł.

dowód: odpis pisma strony pozwanej z 09 września 2010 roku k. 92-93, odpis oświadczenia powoda z 29 listopada 2010 roku wraz z wykazem zniszczonych przedmiotów k. 38-40, odpis decyzji o przyznaniu odszkodowaniu z 09 grudnia 2010 roku k. 31-33;

Pismem z dnia 16 lutego 2011 roku Z. W. ponownie odwołał się od decyzji ubezpieczyciela przyznającej odszkodowanie, a pismem z 01 marca 2011 roku Towarzystwo (...) S.A. w W. odmówiło dopłaty odszkodowania.

dowód: odpis odwołania powoda z 16 lutego 2011 k. 34-37, odpis pisma strony pozwanej z 01 marca 2011 roku k. 42;

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jako uzasadnione, co do zasady należało uwzględnić, oddalając ponad wysokość świadczenia odpowiadającego ustalonej szkodzie wraz ze skapitalizowanymi odsetkami.

Podstawę materialną roszczenia powoda, stanowił przepis art. 805 kc, który zawiera ogólną definicję umowy ubezpieczenia. Zgodnie z jego treścią ubezpieczający zobowiązuje się opłacić składkę, a zakład ubezpieczeń spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, to jest zdarzenia losowego. Wobec tego, że przepisy kodeksu cywilnego ani ustawy ubezpieczeniowej nie regulują szczegółowo całokształtu kwestii związanych z ubezpieczeniem w każdym z jego rodzajów, dlatego też szczegółowe postanowienia dotyczące konkretnego ubezpieczenia ustalane są w ogólnych warunkach ubezpieczenia. Świadczenie zakładu ubezpieczeń polega na zapłacie – przy ubezpieczeniu majątkowym – określonego odszkodowania za szkodę powstałą wskutek przewidzianego w umowie wypadku. Zakres odszkodowania precyzuje umowa stron, w tym postanowienia ogólnych warunków dobrowolnego ubezpieczenia, które należy traktować jako część umowy.

Szkoda powstaje w chwili zdarzenia objętego odpowiedzialnością ubezpieczyciela i podlega naprawieniu według zasad określonych w art. 363 kc, a w wypadku odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń – według zasad określonych w § 2 tego przepisu. Obowiązek naprawienia szkody przez wypłatę odpowiedniej sumy pieniężnej powstaje w chwili wystąpienia szkody, odszkodowanie ma wyrównać uszczerbek majątkowy powstały w wyniku zdarzenia wyrządzającego szkodę, istniejący od chwili wyrządzenia szkody do czasu, gdy zobowiązany wypłaci poszkodowanemu sumę pieniężną odpowiadającą szkodzie.

W przedmiotowej sprawie powód zawarł z Towarzystwem (...) S.A. w W. umowę ubezpieczenia (...) (polisa nr (...)) z okresem ubezpieczenia od 17 lutego 2010 roku do 16 lutego 2011 roku. Okoliczność ta była bezsporna, a ponadto wykazana wnioskiem o ubezpieczenie (k. 17-19) oraz polisą (k. 20-21), ponadto strona pozwana wszczęła postępowanie likwidacyjne i wypłaciła odszkodowanie, co wykazane jest złożonymi pismami strony pozwanej. Jak wskazał w pozwie powód, dochodził on tylko odszkodowania z tytułu utraconych ruchomości (k. 6), a więc sumy odszkodowania, która w polisie oraz wniosku została określona na 50.000, zł. Suma ubezpieczenia rzeczowych składników majątku obrotowego na kwotę 5.000, zł została wypłacona. Również suma 5.000, zł ubezpieczenia na pierwsze ryzyko została wypłacona powodowi, do której, po jego odwołaniu, dopłacono kwotę 920,77 zł. Wobec powyższego ustalona suma ubezpieczenia za ruchomości to 50.000, zł wbrew twierdzeniom powoda, iż maksymalna suma ubezpieczenia to kwota 56.000, zł po zsumowaniu ubezpieczenia urządzeń i wyposażenia (50.000, zł), rzeczowych składników majątku obrotowego (5.000, zł) oraz modułu stłuczenia szyb (1.000, zł). W myśl § 2 punktu 11 lit. b rzeczowe składniki majątku obrotowego to nabyte w celu zużycia na własne potrzeby ubezpieczonego materiały, wytworzone lub przetworzone przez ubezpieczonego i zdatne do sprzedaży produkty gotowe, półprodukty oraz przedmioty stanowiące produkcję w toku, a ponadto towary nabyte przez ubezpieczonego celem odsprzedaży w stanie nieprzetworzonym. Posiadanie i utrata tych przedmiotów ubezpieczenia (produktów spożywczych) w toku postępowania likwidacyjnego zostało udokumentowane przez powoda i uznane przez stronę pozwaną w postaci wypłaconego odszkodowania w kwocie maksymalnej sumy ubezpieczenia tych składników czyli 5.000, zł. Sąd nie uznał za uzasadnione domaganie się zapłaty 1.000, zł z tytułu ubezpieczenia w module stłuczenie szyb, bowiem zniszczenia te zostały objęte zdarzeniem ubezpieczeniowym w postaci powodzi (w myśl § 2 pkt 8 ogólnych warunków ubezpieczenia).

Wobec powyższego w przedmiotowej sprawie należało ustalić jakie rzeczy ruchome w rozumieniu ogólnych warunków ubezpieczenia uległy zniszczeniu oraz wyliczenie na ich podstawie kwoty odszkodowania. Co prawda § 23 pkt 1 ogólnych warunków ubezpieczenia nakłada na ubezpieczonego obowiązek złożenia szczegółowego wykazu utraconych, zniszczonych i uszkodzonych rzeczy z podaniem ich ilości, wartości i roku nabycia w terminie

14 dni od daty wystąpienia zdarzenia ubezpieczeniowego, a § 24 pkt 5 nakłada na ubezpieczonego obowiązek udowodnienia zakresu i rozmiaru szkody wszelkimi możliwymi środkami, łącznie z przedstawieniem wszystkich dokumentów i rachunków, które ma obowiązek posiadać (np. dowodów zakupu, naprawy itp.), to jednak wobec tak niszczącej fali powodziowej, jaka przeszła przez B., która nie tylko zniszczyła dokumentację i urządzenia, ale jeszcze porwała część ruchomości, sprzecznym z zasadami współżycia społecznego byłoby odmawianie ubezpieczonemu możliwości wykazania tych okoliczności innymi środkami dowodowymi. Tym bardziej, że powódź w B. była zjawiskiem nieoczekiwanym, gwałtownym, a mieszkańcy nie zostali o niej w żaden sposób uprzedzeni. Dlatego w toku postępowania sąd, mimo powołanych wyżej postanowień ogólnych warunków ubezpieczenia, oparł się przede wszystkim na dokumentacji zdjęciowej i protokole szkody zawartych w aktach szkody oraz dokumentach załączonych do pozwu, a ponadto posiłkował się zeznaniami świadków i powoda.

W myśl § 2 pkt 11 lit a) ogólnych warunków ubezpieczenia rzeczy ruchome, które podlegały ubezpieczeniu to przedmioty materialne w postaci urządzeń i wyposażenia czyli: urządzenia techniczne, maszyny, oprzyrządowanie, wyposażenie, elektroniczny sprzęt biurowy i sprzęt komputerowy wraz z okablowaniem i oprogramowaniem dostępnym w sieci handlowej, meble i urządzenia służące do transportu wewnętrznego oraz wzory tj. formy, szablony, matryce, modele, próbki eksponaty wystawowe prototypy, urządzenia i wyposażenie nie wykorzystywane do bieżącej produkcji, a także napowietrzne linie przesyłowe o długości maksymalnie do 150 m. Wobec powyższego sąd uznał za nieuzasadnione żądanie odszkodowania za zniszczoną umywalkę, dwukomorowy zlew, sedes, pisuar, termę oraz wyposażenie łazienki bowiem mieszczą się one pojęciu nakładów inwestycyjnych (§ 2 pkt 12 ogólnych warunków ubezpieczenia), czyli zostały zainstalowane jako stałe elementy lokalu użytkowego powoda i funkcjonującej tam instalacji wodno-kanalizacyjnej. Ponadto o ile umywalka, sedes i pisuar są standardowymi elementami łazienki, to dodatkowe wyposażenie łazienki zamieszczone w zestawieniu i wycenione na kwotę 300, zł nie zostało w jakikolwiek sposób udokumentowane i wykazane, tym samym sąd jako nie udowodnione roszczenie w tym zakresie oddalił. Ustalając ruchomości zniszczone przez powódź sąd oparł się przede wszystkim na zamieszczonej w aktach szkodowych dokumentacji zdjęciowej, protokołach likwidacyjno-kasacyjnych sporządzonych przez W. S. oraz złożonych przez niego zeznaniach, jak również na zeznaniach świadka T. K.. Zeznania świadków, zajmujących się obsługą techniczną urządzeń w piekarni i znajomych powoda, sąd uznał za wiarygodne. Były one zgodne, wzajemnie się uzupełniały i znalazły potwierdzenie w dokumentacji zdjęciowej. Ponadto W. S. oraz T. K. z racji częstego i regularnego bywania w piekarni powoda dysponowali dosyć szczegółową wiedzą na temat urządzeń i ruchomości powoda. Wobec powyższego w oparciu o zestawienie przedstawione przez powoda i zeznania świadków sąd uznał, że w chwili powodzi znajdowały się w lokalu powoda, czyli miejscu ubezpieczenia w rozumieniu § 16 pkt 1 ogólnych warunków ubezpieczenia, i uległy zniszczeniu, bądź zostały porwane przez wodę: dzielarka do bułek E., piec piekarniczy W. P. 36 K, smażalnik do pączków na 60 pączków, mieszarka do ciasta spiralna B. SK-80, mikser planetarny (...)2 o pojemności 60 litrów, szafa chłodnicza J. S.-1, wózki piekarnicze z blachami i metalowa szafka narzędziowa, które to ruchomości zostały opisane w protokołach likwidacyjno-kasacyjnych, ponadto są one uwidocznione na zdjęciach oraz zostały opisane przez świadków. Na podstawie zeznań świadków sąd przyjął również, że w metalowej szafce narzędziowej znajdowały się szlifierka kątowa, wiertarkowkrętarka i młotowiertarka oraz komplet kluczy nasadowych i śrubokrętów. O ile jednak ogólne wyliczenie rodzaju elektronarzędzi sąd uznał za wystarczające, to komplet kluczy nasadowych i śrubokrętów, wobec ich różnorodności na rynku (dostępne w sprzedaży komplety radykalnie różnią się ilością elementów i cenami), zostały zdaniem sądu określone niewystarczająco i niemożliwym jest określenie choćby przybliżonej wartości. W związku z powyższym sąd uznał roszczenie w tym zakresie za nieudowodnione w stopniu wystarczającym do ustalenia odszkodowania i oddalił je co do tych składników. Co do pozostałych ruchomości czyli: nadziewarki do pączków, 3 wózków piekarniczych, 2 stołów piekarskich, znacznika do ciasta, stelażu do tortu, 2 wałków, 3-komorowego basenu gastronomicznego, 3 szafek wiszących, szafki z szufladami, regału na pieczywo, 2 regałów magazynowych, 2 wag, lampy owadobójczej, biurka oraz dwóch krzeseł, szafki biurowej, 3 szafek ubraniowych, 3 worków do szprycowania, czajnika bezprzewodowego, telefonu stacjonarnego, 3 kalkulatorów, 30 różnych foremek, 15 blach, butli gazowej, 3 koszy na śmieci, 3 kompletów odzieży ochronnej, 2 gaśnic oraz płynów i środków do czyszczenia i dezynfekcji sąd przyjął, za zestawieniem powoda, że znajdowały się one w jego zakładzie w chwili powodzi, a więc wskazanym w polisie ubezpieczeniowej miejscu ubezpieczenia. Zestawienie to znalazło w większości potwierdzenie w zgodnych zeznaniach świadków, co do wyposażenia piekarni, a ponadto należało przyjąć, że w działającej na

codziennym i produkującej pieczywo oraz produkty cukiernicze piekarni znajdowały się sprzęty niezbędne do codziennego funkcjonowania i takie właśnie były ujęte w sporządzonym przez powoda zestawieniu. Jediną zmianą było przyjęcie, że w piekarni znajdowała się kuchenka dwupalnikowa, a nie trzypalnikowa, ustalenie to sąd poczynił na podstawie zeznań świadka T. K., który dosyć szczegółowo opisując wyposażenie piekarni stwierdził z przekonaniem, że była tam kuchenka gazowa dwupalnikowa. Ponadto w przeciwieństwie do ogólnego określenia kompletu kluczy nasadowych i śrubokrętów sąd uznał za wystarczające określenie chemii gospodarczej jako płynów i środków do czyszczenia i dezynfekcji. Z doświadczenia życiowego wynika, że w każdym zakładzie produkującym i sprzedającym artykuły spożywcze niezbędnym jest używanie środków czystości, a podana wartość odpowiada cenom środków dostępnych w sprzedaży.

Wobec ustalenia rodzaju i ilości zniszczonych i utraconych ruchomości należało dokonać wyliczenia należnego powodowi odszkodowania. Jak stanowi art. 824 § 1 kc jeżeli nie umówiono się inaczej, suma ubezpieczenia ustalona w umowie stanowi górną granicę odpowiedzialności ubezpieczyciela. Natomiast sposób określania wysokości szkody ogólnie określony w art. 363 kc uszczegółowienie znajduje w ogólnych warunkach ubezpieczenia i na ich podstawie została ustalona szkoda w przedmiotowej sprawie. Wbrew stanowisku powoda, wyrażonym w pozwie, suma ubezpieczenia winna zostać ustalona na podstawie wartości rzeczywistej, a nie odtworzeniowej. Wynika to wprost z wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia. Ogólne warunki ubezpieczenia rozróżniają trzy sposoby wyliczenia sumy ubezpieczenia: wartości odtworzeniowej, rzeczywistej i wartości księgowej brutto. Znajduje to odzwierciedlenie w drukach wniosków o ubezpieczenie przez wyodrębnienie trzech rubryk w zależności od sposobu wyliczenia sumy ubezpieczenia. Wpisanie we wniosku kwot w rubryce „wartość rzeczywista” oraz stwierdzenie powoda w trakcie zeznań, że suma ubezpieczenia wynikała z określenia wartości, jaką przy zawieraniu umowy przedstawiała jego ruchomość, uzasadniało przyjęcie ustalenia sumy ubezpieczenia jako wartości rzeczywistej. Zgodnie z § 20 punkt 8 suma ubezpieczenia urządzeń i wyposażenia ustalana jest w oparciu o wartość rzeczywistą, stosowaną w odniesieniu do wartości odtworzeniowej (nowej) pomniejszonej o faktyczny stopień zużycia rzeczy wyliczony zgodnie z tabelą zużycia technicznego obowiązującej w A. w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia. Wartość rzeczywista jest stosowana w przypadkach, gdy przedmiot ubezpieczenia jest starszy niż 5 lat lub gdy jego zużycie techniczne przekroczyło 60% wartości odtworzeniowej albo gdy ubezpieczający uzgodnił z A. zawarcie umowy ubezpieczenia w wartości rzeczywistej. Natomiast wartość odtworzeniową (nową) ustala się jako kwotę którą trzeba byłoby wydać, aby w miejscu uszkodzonych rzeczy odtworzyć rzeczy tego samego rodzaju, gatunku i jakości poprzez ponowne wyprodukowanie lub kupno (według cen sprzedaży). Wprost sposób ustalania odszkodowania wskazano w § 25 pkt 3 ogólnych warunków ubezpieczenia, który wskazuje, że odszkodowanie jest ustalane według wartości rzeczywistej gdy przedmiot ubezpieczenia jest starszy niż 5 lat lub, gdy jego zużycie przekroczyło 60 % albo gdy ubezpieczający uzgodnił z A. zawarcie umowy ubezpieczenia w wartości rzeczywistej. Mając jednak na uwadze rodzaj ubezpieczonych ruchomości, czyli fakt że stanowiły wyposażenie piekarni, które z racji ich codziennego użytkowania zużywały się, a przez to są w większości niedostępne w obrocie wtórnym jako używane, sąd przyjął ceny rzeczy nowych jednak niższych niż ceny średnie i przeciętne, bowiem powód nie wykazał ich producentów, cen nabycia i daty zakupu, przedłożył tylko oferty sprzedaży przedmiotów podobnych nowych oraz używanych. Przy przedmiotach zakupionych przez powoda jako używane sąd przyjął ceny podobnych przedmiotów używanych. Przy ustalaniu poszczególnych wartości sąd przyjął przede wszystkim ceny sprzedaży zamieszczone na internetowym serwisie www.epiekarnia.com i www.a-bis.pl, zweryfikowane również o oferty zamieszczone w serwisach www.allegro.pl oraz www.ceneo.pl. (...) ustalając ostateczną wartość sąd miał na uwadze reguły wyliczenia zużycia technicznego zamieszczone w tabeli A., zgodnie z którymi maksymalne zużycie przyjmuje się na nie więcej niż 70 % jeżeli mienie spełnia cel zakładowy, czyli pracuje zgodnie z przeznaczeniem (§ 6 tabeli zużycia technicznego). Na podstawie zgodnych zeznań świadków oraz powoda sąd ustalił, że wszystkie sprzęty w zakładzie powoda były sprawne, regularnie konserwowane i na bieżąco naprawiane, co wynika chociażby z faktu, że piekarnia do dnia powodzi normalnie funkcjonowała.

W oparciu o zgromadzony materiał dowodowy sąd ustalił, że tylko trzy z wymienionych w zestawieniu powoda składników były w chwili szkody starsze niż 5 lat, gdyż zostały nabyte jako używane. Były to piec piekarniczy W. P. 36 K z 1987 roku, co przyznał sam powód i zostało to wykazane fotografią tabliczki znamionowej oraz opisem zamieszczonym w protokole likwidacyjno-kasacyjnym sporządzonym przez W. S., smaźalnik do pączków co przyznał

sam powód oraz szafa chłodnicza J. S.-1 z 1999 roku, co przyznał powód (choć dopiero zeznając na rozprawie gdy stwierdził, że pierwotnie miał nową ale potrzebował większej i w związku z tym kupił używaną) i znalazło to potwierdzenie w opisie zamieszczonym w protokole likwidacyjno-kasacyjnym.

Obecnie nie można na rynku wtórnym nabyć pieca piekarniczego W. identycznego z tym jaki posiadał powód jednak używany piec firmy (...) można nabyć za kwotę 7.000, zł a ponieważ zgodnie z tabelą 29 zużycia technicznego A. roczny stopień zużycia technicznego pieca wynosi 8 % tym samym należało przyjąć maksymalne zużycie w wysokości 70 % procent i po pomniejszeniu tej kwoty określono jego wartość na 2.100, zł. Używany smażalnik do pączków (którego producenta nie określono) można nabyć za 2.250, zł a tabela nr 28 określa roczne zużycie na 10%, w związku z czym sąd przyjął jego zużycie na 70 % i po pomniejszeniu ceny zakupu o tą wartość otrzymano kwotę 675, zł. Szafę chłodniczą używaną podobnego rozmiaru można nabyć za kwotę 2.700, zł a roczne zużycie techniczne tego rodzaju sprzętów według tabeli nr 8 wynosi 6 %. Ponieważ rok produkcji zniszczonej szafy to 1999 rok tym samym należało przyjąć maksymalny stopień zużycia 70 % i po tym wartość szafy przyjęto na 810, zł. Pozostałe sprzęty miały mniej niż 5 lat dlatego przy braku ofert sprzedaży identycznych lub podobnych sprzętów używanych przyjęto wartość zakupu takich rzeczy nowych, ale przeciętnej bądź poniżej przeciętnej jakości. Należy podkreślić, że cel umowy ubezpieczenia, czyli naprawienie szkody i przywrócenie stanu sprzed jej zaistnienia, uzasadniał przy ustalaniu wartości ruchomości przyjęcie cen rzeczy nowych, ponieważ (co wskazano wyżej) zakup takich rzeczy używanych jest w zasadzie niemożliwy, a ponadto byłby ekonomicznie nieuzasadniony. Dlatego mimo określonego w tabelach stopnia rocznego zużycia, sąd przy ustalaniu sumy odszkodowania przyjął wartość rzeczy nowych. Podyktowane to było również tym, że aktualnie większość drobnych rzeczy jest tańsza niż na dzień zawierania umowy ubezpieczenia, a zakup używanych byłby ze względów gospodarczych i celu umowy ubezpieczenia pozbawiony sensu. Wobec powyższego sąd ustalił wartość zakupu sprzętów używanych dla: dzielarki do bułek E. na kwotę 3.900, zł mieszarki do ciasta B. na 7.000, zł i miksera planetarnego (...) na 3.000, zł. Natomiast kwoty zakupu nowych rzeczy to: nadziewarka do pączków za 400, zł szafka narzędziowa 1.000, zł szlifierka kątowna 80, zł wiertarkowkrętarka 200, zł młotowiertarka 300, zł znacznik do ciasta 20, zł stelaż do tortu 200, zł dwa wałki po 200, zł sztuka (łącznie 400, zł), 3-komorowy basen gastronomiczny 1.540, zł trzy szafki wiszące po 20, zł sztuka (łącznie 60, zł), szafka z szufladami 30, zł lampa owadobójcza 130, zł trzy worki do szprycowania po 10, zł sztuka (łącznie 30, zł), dwu-palnikowa kuchenka gazowa 300, zł telefon stacjonarny 25, zł trzy kalkulatory po 40, zł sztuka (łącznie 120, zł), trzydzieści różnych foremek po 20, zł sztuka (łącznie 600, zł), piętnaście blach po 40, zł sztuka (łącznie 600, zł), butla gazowa 120, zł trzy kosze na śmieci po 20, zł sztuka (łącznie 60, zł), trzy komplety odzieży ochronnej po 70, zł sztuka (łącznie 210, zł), dwie gaśnice po 80, zł sztuka (łącznie 160, zł) oraz płyny i środki do czyszczenia i dezynfekcji za łączną kwotę 200, zł. Natomiast wobec dostępności na rynku wtórnym i ujęcia w tabelach zużycia A. przy określaniu wartości następujących przedmiotów ubezpieczenia sąd przyjmując ceny nowych sprzętów pomniejszył je o wskaźniki zużycia pomnożone przez 5 lat użytkowania przyjmując, że przez taki okres czasu były użytkowane, bowiem powód zeznając wskazał, że rozpoczął swoją działalność w 2005 roku. Wobec powyższego określając wartość odszkodowania: za trzy wózki piekarnicze sąd przyjął wartość zakupu nowych na 1.200, zł za sztukę, pomniejszoną o 4 % zużycia rocznie (tabela nr 29), co dało kwotę 2.880, zł za dwa stoły piekarskie sąd przyjął wartość zakupu nowych na 1.500, zł za sztukę, pomniejszoną o 7 % zużycie rocznie (tabela nr 28), co dało kwotę 1.950, zł za regał na pieczywo sąd przyjął wartość zakupu nowego na 350, zł, pomniejszoną o 5 % zużycie rocznie (tabela nr 20), co dało kwotę 262, zł za dwa regały magazynowe sąd przyjął wartość zakupu nowych na 330, zł za sztukę, pomniejszoną o 5 % zużycie rocznie (tabela nr 20), co dało kwotę 495, zł za dwie wagi sąd przyjął wartość zakupu nowych na 650, zł za sztukę, pomniejszoną o 10 % zużycie rocznie (tabela nr 20), co dało kwotę 750, zł za biurko i dwa krzesła sąd przyjął wartość zakupu nowych na 400, zł pomniejszoną o 7 % zużycie rocznie (tabela nr 20), co dało kwotę 260, zł za szafkę biurową sąd przyjął wartość zakupu nowej na 50, zł pomniejszoną o 7 % zużycie rocznie (tabela nr 20), co dało kwotę 32,50 zł za trzy szafki ubraniowe sąd przyjął wartość zakupu nowych na 50, zł sztuka, pomniejszoną o 7 % zużycie rocznie (tabela nr 20), co dało kwotę 97,50 zł oraz za czajnik bezprzewodowy sąd przyjął wartość zakupu nowego na 100, zł pomniejszoną o 17 % zużycie rocznie (tabela nr 20), co dało kwotę 30, zł.

Z powyższych wyliczeń wynika, że szkoda w rzeczach ruchomych objętych ochroną ubezpieczeniową wyniosła 31.027, zł, którą należało pomniejszyć o zaliczoną na poczet odszkodowania kwotę 440, zł za sprzedany 15 sierpnia 2010 roku

złom ze zniszczonych ruchomości (w myśl postanowień § 24 pkt 13 ogólnych warunków ubezpieczenia, okoliczność to potwierdzona rachunkiem nie była między stronami sporna). Strona pozwana wypłaciła tytułem odszkodowania w dniu 30 września 2010 roku kwotę 5.000, zł a po złożeniu 29 listopada 2010 roku odwołania w dniu 09 grudnia 2010 roku dopłacono jeszcze 920,77 zł. Tym samym do zapłaty pozostała kwota 24.666,23 zł, która została zasądzona w punkcie I wyroku. Do kwoty tej należało dodać skapitalizowane odsetki ustawowe. Termin wypłaty odszkodowania jako 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia o szkodzie określony jest w przepisie art. 817 kc, a powtórzony w ogólnych warunkach ubezpieczenia (§ 24 pkt 4). Jednocześnie w § 2 art. 817 kc oraz § 24 pkt 4 ogólnych warunków ubezpieczenia przewidują, że gdyby wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności, albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie powinno być wypłacone w ciągu 14 dni od dnia w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Ponieważ powód zawiadomił stronę pozwaną o zdarzeniu w dniu 09 sierpnia 2010 roku termin spełnienia świadczenia według ogólnych warunków przypadłby na 08 września 2010 roku. Jednak kompletny spis zniszczonych bądź utraconych ruchomości, jak wynika z oświadczenia powoda wraz z załączonym do niego spisem, powód przekazał stronie pozwanej dopiero 29 listopada 2010 roku i od tego dnia należało przyjąć 14 dniowy termin do ostatecznego ustalenia i wypłacenia odszkodowania. Sąd uznał, że przy takiej liczbie i różnorodności ruchomości powoda strona pozwana nie miała możliwości, mimo zachowania należytej staranności, szczegółowo wyliczyć szkody i ustalić należnego odszkodowania. Tym samym ostateczny termin wypłaty odszkodowania to 13 grudnia 2010 roku, dlatego od dnia 14 grudnia 2010 roku strona pozwana pozostawała w zwłoce z zapłatą należnego odszkodowania w kwocie 24.666,23 zł. Ustawowe odsetki od tej kwoty liczone od dnia zwłoki do dnia wniesienia pozwu to kwota 3.909,43 zł którą zgodnie z żądaniem pozwu doliczono do kwoty należnego odszkodowania, co dało łącznie kwotę 28.575,66 zł zasądzonych w punkcie I wyroku wraz z należnymi odsetkami od dnia 02 marca 2012 roku czyli złożenia pozwu do dnia zapłaty. Mając na uwadze powyższe sąd dalej idące roszczenie oddalił w punkcie II wyroku.

Ponieważ powód domagał się zasądzenia kwoty 59.255,57 zł więc wobec zasądzenia kwoty 28.575,66 zł wygrał sprawę w 48 %. Koszty stron ograniczyły się do wynagrodzenia pełnomocników po 3.600, zł (na podstawie § 2 w zw. z § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego), bowiem powód był zwolniony od uiszczenia opłaty od pozwu i dlatego sąd, na podstawie art. 100 kpc, koszty postępowania wzajemnie zniósł o czym orzeczono w punkcie III wyroku. Natomiast mając na uwadze zwolnienie powoda od opłaty od pozwu, na podstawie art. 98 kpc w związku z art. 113 ust. 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z 28 lipca 2005 roku sąd nakazał ściągnąć z zasądzonego na rzecz powoda roszczenia kwotę 1.540,76 zł tytułem części opłaty od pozwu w zakresie w jakim przegrał sprawę (opłata od pozwu to kwota 2.963 zł x 52 % czyli procent w jakim powód uległ w przedmiotowym postępowaniu), od uiszczenia której powód był zwolniony. Ponieważ strona pozwana sprawę przegrała w 48 % sąd nakazał jej uiścić na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Zgorzelcu kwotę 1.422,24 zł tytułem części opłaty od pozwu, od uiszczenia której powód był zwolniony, co znalazło odzwierciedlenie w punktach IV i V wyroku.